

Järva valla arengukava seire 2023

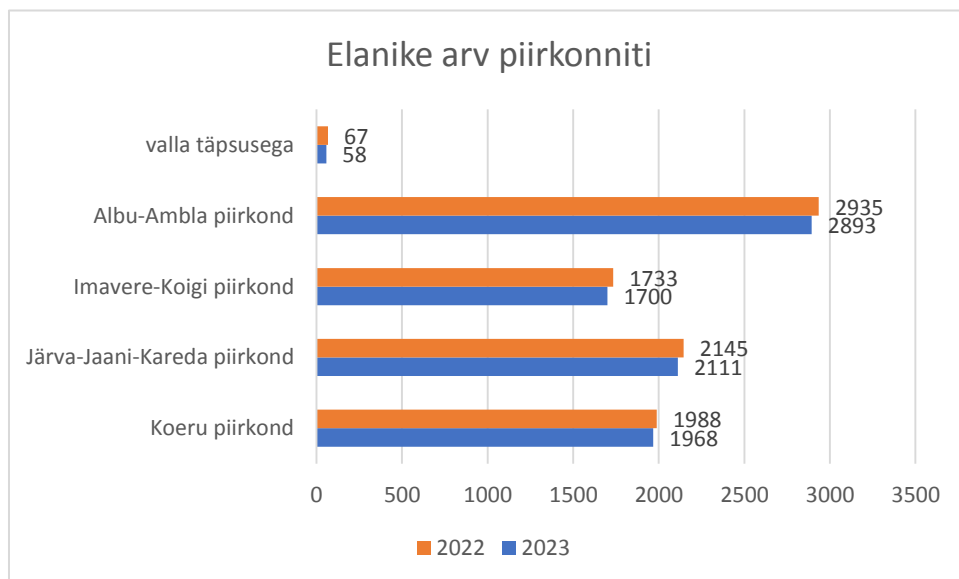
1. Makromajanduslike näitajate hindamine ja võrdlemine Eesti keskmisega
 - 1.1. Järva vald 2023. aastal
 - 1.2. Arengunäitajate võrdlemine Eesti keskmisega
 - 1.3. Arengunäitajate võrdlemine sarnaste kohalike omavalitsustega Eestis
 - 1.4. Järva valla arengunäitajad 2019-2023
2. Elanike rahulolu hindamine vallaelanike küsitluse baasil
3. Minuomavalitsus.ee valdkondlike tulemuste hindamine ja võrdlus
4. Arengukava arendustegevuste täitmise hindamine

1.1. Järva vald 2023. aastal

Rahvaarv 8730 (-1,6%)

Asustustihendus 7,1 elanikku km² kohta

Elanike arv piirkonniti

Tabel 1. Elanike arv Järva vallas seisuga 31.12.2023 (Rahvastikuregister)

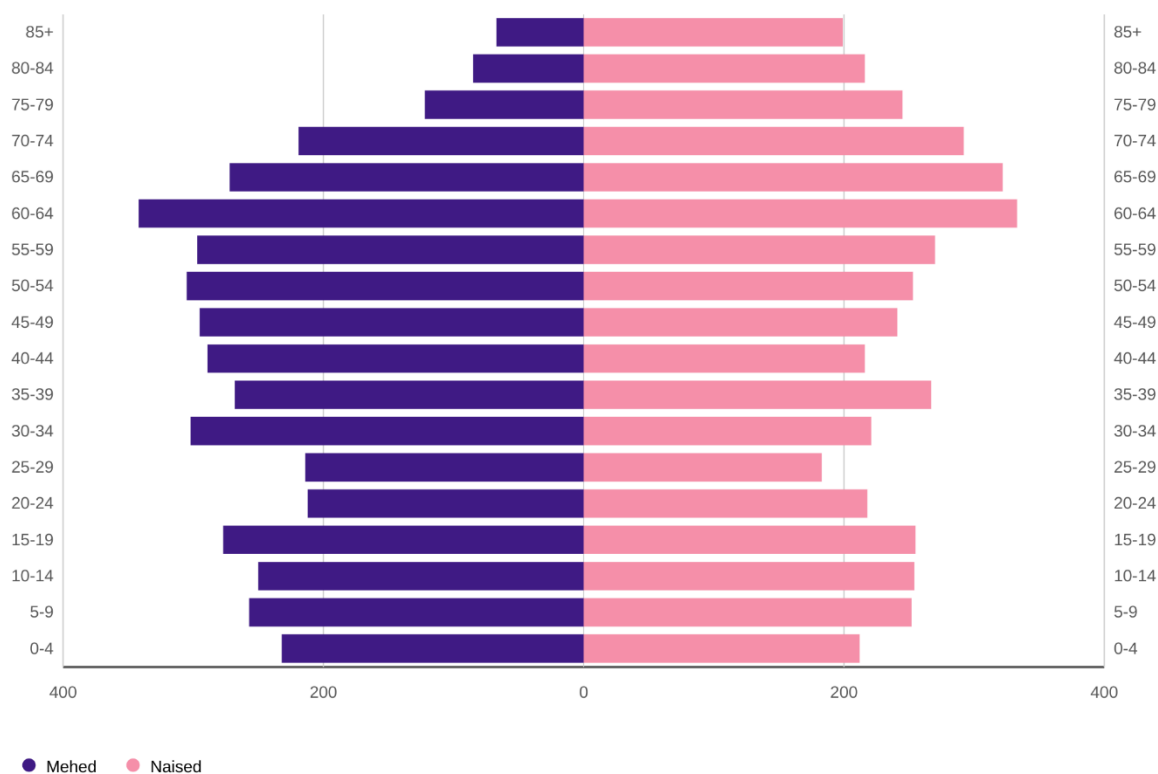
Mehi 4385

Naisi 4345

Rahvastiku soolis-vanuseline jaotus (Rahvastikuregister)

	Mehed	Naised
1934 + (90+)	17	83

1939 -1935 (85-89)	47	107
1944-1940 (80-84)	83	207
1949-1945 (75-79)	121	243
1954-1950 (70-74)	227	284
1959-1955 (65-69)	276	310
1964-1960 (60-64)	357	326
1969-1965 (55-59)	310	269
1974-1970 (50-54)	314	251
1979-1975 (45-49)	328	251
1984-1980 (40-44)	309	217
1989-1985 (35-39)	280	274
1994-1990 (30-34)	315	219
1999-1995 (25-29)	212	161
2004-2000 (20-24)	194	195
2009-2005 (15-19)	270	244
2014-2010 (10-14)	248	247
2019-2015 (5-9)	251	242
2023-2020 (0-4)	226	215
KOKKU 8729	4385	4345

Vaata interaktiivset graafikut juhtimislaudad.stat.ee

Sündide arv 92 (2022 102 inimest; rahvastikuregistri andmed)

Surmade arv 129 (2022 137 inimest; rahvastikuregistri andmed)

Loomulik iive -37 (2022: -35; rahvastikuregistri andmed)

Sisseränne 305 (2022 339 inimest; Statistikaameti andmed)

Väljaränne 399 (2022 307 inimest; Statistikaameti andmed)

Rände iive -94 (2022 +32 inimest; Statistikaameti andmed)

1.2. Arengunäitajate võrdlemine Eesti keskmisega

Keskmine töötasu ja selle muutus (Statistikaameti andmetel)

Palgatöötaja kuu keskmine brutotulu on alla Eesti keskmise.

2023. aasta keskmine palgatöötaja kuu keskmine brutotulu on 1812 eurot ja Järva vallas 1394 eurot. 2022. aasta keskmine palgatöötaja kuu keskmine brutotulu oli Eestis tervikuna 1620 eurot ja Järva vallas 1394 eurot.

Tööhõive (sh elanike arvu muutus ja maksumaksjate arv)

Tulu saanud isikute arv ja tööhõivemäär on jäänud eelmiste aastatega võrreldes sarnasele tasemele. Eesti keskmine tööhõivemäär oli 2023. aastal 69,2 % ning Järva maakonnas 68,6%, mis jääb alla Eesti keskmise. Tööhõivemäära arvutamisel arvestatakse 15-74aastaste hõiveseisundit.

2023. aastal oli maksumaksjate arv keskmiselt 4185 inimest kuus. 2022. aastal oli maksumaksjate arv keskmiselt 4185 inimest kuus.

Töötuse määr

Töötute arv on võrreldes 2022. aastaga vähenenud.

Jaanuaris 2023 oli Järva vallas 300 registreeritud töötut, detsembris 2023 oli 279 registreeritud töötut.

Ülalpeetavate määr oli 65,9 (Statistikaameti andmed, 2022. aastal 64,8) ja demograafiline tööturusurveindeks 0,82 protsenti (Statistikaameti andmed, 2022. aastal 0,76).

1.3. Arengunäitajate võrdlemine sarnaste kohalike omavalitsustega Eestis

Elanike arv sarnastes võrreldavates kohalikes omavalitsustes (rahvastikuregister)

	01.01.2024	01.01.2023	muutus
Hiiumaa vald	9758	9758	0
Järva vald	8730	8868	-138
Lääne-Nigula vald	7201	7269	-68
Paide linn	10297	10290	+7
Saaremaa vald	32129	32297	-168
Türi vald	10562	10659	-97

Demograafiline tööturusurveindeks (Statistikaamet):

	2023	2022
Saaremaa vald	0,71	0,7
Lääne-Nigula vald	0,7	0,69
Türi vald	0,64	0,62
Paide linn	0,79	0,74
Järva vald	0,82	0,76
Hiiumaa vald	0,53	0,53

Kõiki võrreldud KOVe iseloomustavad sarnased muutused: rahvastik vananeb, keskmine brutotulu jääb alla Eesti keskmise ja tööturule saabujate arv väheneb.

1.4. Järva valla arengunäitajad 2019-2023

Elanike arvu muutus 2019-2022

	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2023
Imavere-Koigi piirkond	1711	1702	1721	1733	1700
Järva-Jaani-Kareda piirkond	2141	2122	2134	2145	2111
Koeru piirkond	2035	2037	1993	1988	1968
Albu-Ambla piirkond	3002	2931	2914	2935	2893
Valla täpsusega	39	37	50	67	58
Kokku	8928	8829	8812	8868	8730

Sündide ja surmade arv 2019-2023

	2019	2020	2021	2022	2023
surmad	121	129	150	137	129
sünnid	85	89	98	102	92

Sisserände ja väljarände arv 2019-2023

	2019	2020	2021	2022	2023
Sisseränne	344	300	360	339	305
väljaränne	403	358	317	307	399

Vastavalt arengukavale on makromajanduslikud näitajad, mida seiratakse:

- Elanike arv/maksumaksjate arv – eesmärk, et muudatus oleks positiivsem kui Eestis keskmisena (aasta lõpu seisuga).
- Keskmise sissetuleku elaniku kohta/maksumaksja kohta – eesmärk, et kasv oleks suurem kui Eestis keskmisena (aastakeskmise).
- Valla põhitegevuse tulemi osakaal põhitegevuse tuludest – eesmärk, et osakaal suureneks järk-järgult ning jõuaks aastaks 2026 16%ni.

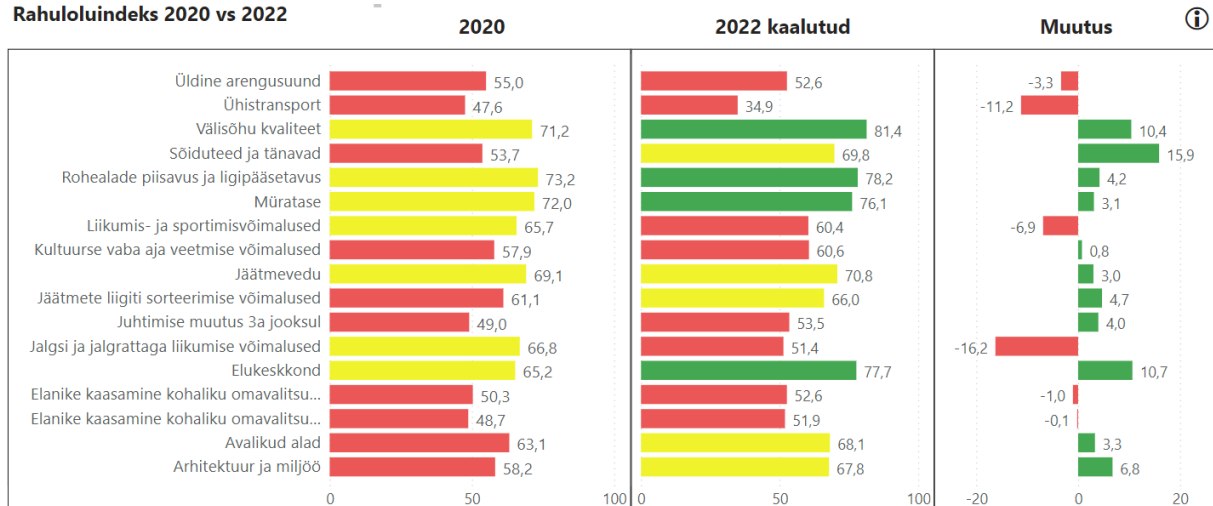
2. Elanike rahulolu hindamine vallaelanike küsitluse baasil

Elanike rahulolu hindamine vallaelanike küsitluse baasil viiakse läbi iga kahe aasta tagant, sihttasemed määratletakse peale esimest küsitlust.

2022. aastal on elanike rahulolu hindamise aluseks võetud minuomavalitsus.ee elanike rahulolu uuring (allikas: <https://minuomavalitsus.ee/muud-toolauad/elanike-rahulolu-2022>).

Võrdluses teiste omavalitsustega oli Järva vallas keskmine rahuloluindeks 77,7 (100st võimalikust).

Rahuloluindeks 2020 vs 2022

3. Minuomavalitsus.ee valdkondlike tulemuste hindamine ja võrdlus

Siht: parandada positsiooni kõigis valdkondades võrreldes 2021. a tulemustega.

Teenus	2019	2020	2021	2022	2023
Üldjuhtimine	3	3	4	2	3
Avatud valitsemine	2	2	3	3	3
Alusharidus	5	5	5	5	5
Põhiharidus	2	4	4	2	2
Noorsootöö	6	5	3	4	6
Planeerimine, ehitus ja energeetika	4	4	4	5	5
Veemajandus	8	8	7	7	6
Jäätmemajandus	3	3	3	3	3
Liikuvus	2	4	4	2	3
Täiskasvanute sotsiaalhoolekanne	2	4	4	4	6
Laste heaolu	3	2	3	8	6
Kultuur	3	3	3	3	3
Sport	4	5	4	5	5
Rahvatervis ja turvalisus	5	5	3	5	5
Kriisideks valmisolek	3	6	6	6	6
Keskkond ja kliima			3	5	5
Ligipääsetavus			1	2	2
Ettevõtluskeskkond				5	6

4. Ülevaade Järva valla strateegiliste eesmärkide täitmisest 2023. aastal

Järva valla arengukavas on püstitatud kolm strateegilist eesmärki, mille täitmiseks on seatud arendustegevused.

Arengukava strateegilisi eesmärke ja nende tegevusi seiratakse valgusfoorimeetodil.

PUNANE (P) – tegevust ei ole alustatud

KOLLANE (K) – tegevus on täitmisel (eraldi hinnang, kas plaanipäraselt või esineb kõrvalekaldeid.

ROHELINE (R) – tegevus on teostatud.

Eesmärk 1: Järva vald on strateegiliselt juhitud ja võimekas võrgustikupõhine omavalitsus, kus rakendatakse parimaid praktikaid piirkonna konkurentsivõime ja tasakaalustatud arengu tagamiseks.

meede 1.1: Pädev ja motiveeritud meeskond

Vastavalt kohaliku omavalitsuse korralduse seadusele korraldab kohalik omavalitsus Järva vallas sotsiaalteenuste osutamist, sotsiaaltoetuste ja muu sotsiaalabi andmist, eakate hoolekannet, kultuuri-, spordi- ja noorsootööd, elamu- ja kommunaalmajandust, veevarustust ja kanalisatsiooni, heakorda, jäätmehooldust, ruumilist planeerimist, vallasisest ühistransporti ning valla teede ja tänavate ehitamist ja korrashoidu, samuti valla omanduses olevate koolieelsete lasteasutuste, põhikoolide ja huvikoolide, raamatukogu, spordibaaside ning teiste kohalike asutuste ülalpidamise. Avalike teenuse pakkumisel on aluseks hea infovahetus, töökorraldus, teenuse pakujate kvalifikatsioon, motiveeritus ja töötingimused.

[Personali järjepidev koolitamine](#)

Meeskonna motiveerimiseks korraldati ühisüritusi ja osaleti valdkonnapõhistel koolitustel (kokku maht koolitustundides 2788 tundi). Toimus meeskonnatöö koolitus väljasõiduga Peipsiääre valda.

meede 1.2. Optimaalselt korraldatud, tõhus ja kaasav juhtimine

[Motivatsioonisüsteemide väljatöötamine ja rakendamine \(sh töökeskkond, töösooritus jne\)](#)

Toetati valla töötajate tervisekäitumise edendamist ja liikumisharrastusi (Stebby keskkond). Vajadusel on võimalik saada prillitoetust ning ette on nähtud kuni 3 tasustatud tervisepäeva aastas.

[Vajadusel vallavalitsuse hallatavate asutuste töö ümberkorraldamine](#)

1. jaanuarist 2023 alustas tegutsemist hallatav asutus Järva Teenused, mille tegevuse eesmärgiks on valitseda talle valitsemiseks antud Järva valla vara ja korraldada teenuste osutamist.

[Bürokraatia vähendamine, e-teenuste arendamine ning paberivabale asjaajamisele üleminek](#)

Jätkati 2020. aastal kasutusele võetud elektroonilise taotluskeskkonna SPOKU arendamist.

Võeti kasutusele Järva valla noorte huvitegevuse register Huvihunt.

Jätkati nn iseteenindava jõusaali teenuse arendamisega – kontaktivabalt pääseb Koeru, Koigi ja Järva-Jaani jõusaali.

Kaasamisprotsesside arendamine, sh kaasamispõhimõtete rakendamine

Eelarve ja selle täitmise vaatamiseks on kasutusel veebiplatvorm Veera, mille kaudu on loodud võimalus jälgida valla eelarve täitmist reaalselt (https://jarvavald.ee/2023.-aasta-eelarve-taitmine-reaalajas).

Eraldi on Veeras kasutuses täpsemate andmetega keskkond alaeelarvete eest vastutajatele, milles on võimalik avada täitmisega seotud kannete info ja seeläbi on neile tagatud võimalus olla pidevalt kursis oma vastutusala finantsinfoga. Veera programmis koostati ka 2023. aasta eelarve.

Elanikkonna paremaks kaasamiseks on vallavalitsuses ja vallavolikogus heaks kiidetud kaasamise põhimõtted. 2023. aastal osales vald kogukonna koostöö laboris.

Aktiivselt tegutses Järva valla noortevolikogu. Regulaarselt ilmus Järva Valla Leht ning alustati taskuhäälinguga.

Eesmärk 2: Kõigis Järva valla piirkondades on puhas elukeskkond ning heal tasemel kohalikud teenused ja taristu. Kõik valla piirkonnad on omanäolised ja nende elanikud on oma elukohaga rahul.

Tegevus 1: Heal tasemel ja optimaalselt korraldatud kohalikud avalikud teenused

Meede jaguneb kolmeks alavaldkonnaks: Haridus ja noorsootöö, Sotsiaalhoolekanne ja tervishoid, Kultuur, sport ja vaba aeg

Alavaldkondade ülesed arendustegevused:

♣ Avalike teenuste kättesaadavuse tagamine piirkondades: haridus, huviharidus ja -tegevus; vaba aja tegevused; sotsiaalteenused

Avalike teenuste hindamine kättesaadavuse osas toimus järjepidevalt.

On loodud võimalused erinevatel tasanditel mitmekülgse huvitegevuse ja kvaliteetse huviharidusega tegelemiseks.

Kõikides Järva valla haridusasutustes on uuendatud inventari, soetatud uusi ja tänapäevaseid õppevahendeid.

Jätkati noorte info veebiportaali ja infoäpi Infohunt ning huvihariduse ja huvitegevuse ning noorsootöö tegevuste registreerimiseks mõeldud Huvihundi arendamist.

Valdkondlik informatsioon on koondatud valla infokanalitesse (Järva valla kultuurimajade info valla kodulehele, Järva valla kultuurikalendrisse, lisaks teavitused ajalehes, sotsiaalmeedias).

♣ Füüsilise keskkonna ja vahendite kaasajastamine (investeeringud hoonetesse, rajatistesse, seadmetesse ja sisustusse jms)

Füüsilise keskkonna kaasajastamine (investeeringud hoonetesse, rajatistesse, seadmetesse ja sisustusse jms) toimus järjepidevalt.

Valmis Imavere skatepark, renoveeriti Peetri raamatukogu. Kaasava eelarve toel valmisid Aravete madalseiklusrada ja Karinu laululava. Spordihoonetesse paigaldati elustamisaparaadid.

♣ Motiveeritud ja kvalifitseeritud personali tagamine (investeeringud inimestesse, nt stipendiumid uutele spetsialistidele jms)

Teenistujate ja töötajate pädevuse tõstmine ja arendamine, sh hallatavatele asutustele koolituste korraldamine, toimus regulaarselt.

Tehti ettevalmistusi õpetajate motivatsioonipaketi väljatöötamiseks ning õpetajate palgakorralduse palgakorralduspõhimõtete jätkamiseks.

♣ Koostöö arendamine asutuste, valdkondade ja piirkondade vahel

Regulaarselt käib koos eakate ümarlaud ning Järva valla noortevolikogu, toimusid seminarid vabaihendustele.

♣ Vajadusel vallavalitsuse hallatavate asutuste töö ümberkorraldamine

1. jaanuarist 2023 alustas tegutsemist Järva Teenused.

Hariduse ja noorsootöö valdkonna arendustegevusteks on:

♣ Haridusstrateegia koostamine ja elluviimine (hõlmab valdkonna sisulise arengu suundi)

Järva vallas on kõigil haridustasemetel võrdsed võimalused õppe- ja kasvatustööks kaasaegses ja turvalises õpikeskkonnas. Koolides on õpilasele turvaline, arendav ja õpioskusi ning loovust toetav õpikeskkond. Kõikides Järva valla haridusasutustes on uuendatud inventari, soetatud uusi ja tänapäevaseid õppevahendeid. Tööd alustasid Järvapesa Lasteaed (lasteaiad Albus, Ahulas, Aravetel ja Amblas) ja Põhja-Järva Kool (koolid Albus, Aravetel ja Amblas). Alustati Järva valla haridusstrateegia koostamist.

♣ Hariduse tugiteenuste keskne pakkumine ning tugiteenuste kättesaadavuse tagamine valla kõigis piirkondades

Haridusasutuste koosseisudes on ette nähtud kohad tugiteenustele, kuid osaliselt on kohad täitmata (spetsialistide nappuse tõttu). Hariduse tugiteenuste keskseks pakkuamiseks puudub hetkel vajadus.

♣ Formaalse ja mitteformaalse õppe loimimine, piiride kaotamine valdkondade vahel (sh haridus, noorsootöö, huviharidus ja -tegevus, kultuuritegevus)

Lahendatakse läbi haridusstrateegia. Koolid ja noorsootöökeskus teevad koostööd omavahelise koostöö suurendamiseks (huvijuhid, noorsootöötajad). Gümnaasiumiastmes arvestatakse huvitegevuses osalemist õppekava osana.

Sotsiaalhoolekande ja tervishoiu valdkonna arendustegevusteks on:

♣ Vajaduspõhise sotsiaalhoolekande tagamine koostöös erasektoriga

Jätkati sotsiaaltranspordi pakkuamisega avalike teenuste kasutamisel (erivajadusega laste koolitransport, eriarstide juurde sõit). Sotsiaalvaldkonnas toimus koostöö erinevate teenuseosutajatega nõustamise ja rehabilitatsiooni valdkonnas (võlanõustamine, psühholoogiline nõustamine, rehabilitatsiooniteenustele suunamine). Osaleti projektis „Kodud tuleohutuks“.

♣ Eakatele ja erivajadustega inimestele suunatud teenuste kompleksne arendamine, sh päevakeskuste võrgustiku arendamine

Ambla kultuurimajas osutab päevakeskuse teenust mittetulundusühing MEIE. Tegutsemist jätkavad MTÜ Jaaniläia Järva-Jaanis ja Imavere Päevakeskus.

♣ Lastele ja peredele suunatud teenuste arendamine

Raske ja sügava puudega lapse vanema töötamise, õppimise ja toimetuleku huvides toetas Euroopa Sotsiaalfond aastail 2016-2023 perede tugiteenuseid: lapsehoiuteenust, tugiisikuteenust ning toetava teenusena transporditeenust.

♣ Ligipäasetavuse tagamine, keskkonna kohandamine erivajadustega inimestele

Puuetega inimeste eluaseme füüsiline kohandamine jätkus.

♣ Sotsiaalteenuste tellimise platvormi arendamine

Platvormi arendamiseks tegevusi ei tehtud. Sotsiaalteenuseid saab tellida telefonitsi, meilitsi, info kättesaadav.

♣ Tervisedenduse toetamine

Läbi mittetulundusliku tegevuse toetamise toetati tervisedendusega seotud projekte. Toimusid liikumisharrastuse soodustamise kampaaniad (nt sammulugemisvõistlus).

Kultuuri, spordi ja vaba aja valdkonna arendustegevusteks on:

♣ Mitmekesiste kultuuri- ja vaba aja võimaluste loomine, traditsiooniliste sündmuste hoidmine ja arendamine

2023. aastal toimusid kolmandat korda Järva valla Kirikute päevad (juuli teisel nädalavahetusel) ning Järva valla Muuseumitee (septembri esimesel nädalavahetusel). Teist korda peeti A.H. Tammsaare sünniaastapäeva paiku Eesti kirjanduse pidunädalat (jaanuari viimane nädal).

Korraldati edukate õpilaste tunnustamisüritus ja sügisel Järva valla sünnipäev. Järva vald võttis septembris osa Maal elamise päevast. Maakondlik maakaitsepäev toimus Järva-Jaanis.

Korraldati rahvusvahelist noortepäeva, suurperede päeva, eakate kokkutulekut. Regulaarselt käis koos eakate ümarlaud. Suvel toimus õpilaste töömalev.

♣ Pärandkultuuri kaardistamine ja analüüs (sh vallas asuvate muuseumite tegevus)

Kaardistamist ei tehtud, analüüsiti Kurisoo mõisa ja Aravete külamuuseumi tulevikku.

♣ Laulu- ja tantsupeo traditsiooni hoidmine

Osaleti maakonna laulu- ja tantsupeol. XIII noorte laulu- ja tantsupeol osales Järva valla kollektiivides 253 last ja noort, lisaks oli Järva valla lapsi ka maakondlikes, riiklikes ja naabervaldade kollektiivides.

Tegevus 2.2. Vajadustest lähtuv kaasaegne taristu ja avalik ruum

♣ AS Järva Haldus arendamine, ♣ Soojamajanduse arendamine

2023. investeerimisvõimalused olid tagasihoidlikud: liisiti teleskooplaadur ja osteti nelikveoline kaubik.

♣ Valla teede seisukorra parendamine

Jätkati Järva valla teehoiukava 2022–2025 elluviimisega, alustati riigitee nr 25 Mäeküla-Koeru-Kapu rekonstrueerimist kilomeetritel 21,25-25,30.

♣ Kergliiklusteede rajamine

Sõlmiti koostööleping Transpordiametiga 2024. aastal Koeru-Visusti kergliiklustee ja Albu sillale kergliiklustee rajamiseks. Valmistati ette projektitaotlus Imavere Kadastiku teele kergliiklustee rajamiseks.

♣ Tänavavalgustuse kaasajastamine

Lõpetati Järva valla tänavavalgustuse taristu rekonstrueerimine, mille käigus asendati ca 1500 valgustuspunkti üle kogu valla.

♣ Veeteenuse rajatiste arendamine

Hajaasustuse programmi raames parendati maapiirkonnas elavate inimeste elutingimusi.

♣ Liigiti kogutavate jäätmete kogumisvõrgustiku (keskkonnajaamade) arendamine

Erinevates piirkondades jätkus jäätmete kogumisvõrgustiku (keskkonnajaamade) arendamine, 1. detsembrist 2023. aastal algas uus korraldatud jäätmeveo periood.

♣ Avaliku ruumi korrastamine, sh keskasulate ruumikujunduspõhimõtete väljatöötamine ning vastavate arendustegevuste elluviimine

Haljasaladel ja kalmistutel tagati igapäevane heakord, jätkati nn lepatriinuribade projektiga ehk liigirikkuse taastamisega valla haljasaladel.

♣ Avaliku ruumi eksperimentide kavandamine ja elluviimine

Avaliku ruumi eksperimente ei kavandatud.

♣ Valla ühise identiteedi kujundamine läbi ruumielementide

Jätkati nn lepatriinuribade projektiga ehk liigirikkuse taastamisega valla haljasaladel.

♣ Turvalise elukeskkonna tagamine, sh turvaline liiklemine

Toetati Järvamaa abipolitseinike ja Järva vallas tegutsevate vabatahtlike päästekomandode tegevust. Osaleti projektis „Kodud tuleohutuks“ ja tehti kohandusi puuetega inimeste eluasemetele. Korrastati kaheksa Ukraina sõjapõgenike majutamiseks mõeldud korterit.

Olemas on kriisireguleerimise kava, regulaarselt käis koos kriisikomisjon.

♣ Vabanemine mittevajalikust varast (sh nii kinnisvara kui vallasvara), olemasolevale kinnisvarale uue otstarbe leidmine

Selleks, et kinnisvaraportfelli paremini hallata, jätkati aktiivselt ebavajaliku kinnisvara müügi ja kasutusse andmisega.

♣ Taastuenergia ja keskkonnasäästlike lahenduste kasutuselevõtmine

Jätkus Järva valla tuuleparkide eriplaneeringu menetlemine.

♣ Kiire internetiühenduse võimaluste loomine

Omavalitsuse poolt tegevusi selleks ei tehtud.

♣ Korterühistute ja majaomanike teadlikkuse tõstmine hoonete kaasajastamisel

Jätkati korteriühistute infopäevadega. Infot erinevatest üleriigilistest toetusmeetmetest jagati vallalehes.

♣ Vallale kuuluvate hoonete ruumikasutuse analüüs ning optimeerimisplaani elluviimine

Selleks, et kinnisvaraportfelli paremini hallata, jätkati aktiivselt ebavajaliku kinnisvara müügi ja kasutusse andmisega.

♣ Rohe- ja ringmajanduse rakendamise tegevusplaani koostamine (nt energia- ja kliimakava koostamine vms)

Koostati Järva valla ringmajanduse teekaart.

♣ Järjepidev suhtlus ja koostöö valla ettevõtjatega, ühiste kokkusaamiste korraldamine jms

Koostöös ettevõtjatega toimub noortele korraldatud õpilasmalev. Ettevõtjaid kaasatakse valla sündmuste ettevalmistamisel ja läbiviimisel. Ettevõtjaid tutvustati ajakirjanduses. Toimus Järva valla ettevõtlusõhtu.

♣ Investorite meelitamine valda

Jätkus vallale ebavajaliku kinnisvara (sh tootmismaa, maatulundusmaa) müük, tehti koostööd SA-ga Järvamaa.

♣ **Ettevõtjatele tugiteenuste pakkumine koostöös SA-ga Järvamaa**

Alustavaid ettevõtjaid toetati läbi Sihtasutuse Järvamaa, kus pakuti alustava ettevõtja mentorprogrammi, ettevõtlikuskonsultandi nõustamise võimalust ja koolitusi.

♣ **Võimaluste loomine uute elanike lisandumiseks, sh üüripindade rajamine**

Korrastati kaheksa vallale kuuluvat korterit.

♣ **Olemasolevate turismiobjektide arendamine ning ühtne turundamine**

Olemasolevate turismiobjektide arendamiseks ning ühtseks turundamiseks toimusid muuseumite ümarlauad ning Muuseumitee projekt.

♣ **Piirkondlike ja kohaliku eripära toetavate ürituste arendamine ja populariseerimine**

Avaldatud on Järva valla kultuurikalender. Toimivatele üritustele tehakse järjepidevalt reklaami läbi valla meediakanalite. Jätkus Järva valla raadiosaade Kesk-Eesti Tre raadios. Kaks korda uus ilmus vallaleht.

♣ **Kogukondade võimestamine, nt arukate külade programmis osalemine jms**

Traditsioonilised üritused on kaardistatud, nende toimumine piirkonnas on tagatud läbi hallatavate asutuste eelarvete ja projektitoetuste.

♣ **Rahvakultuuri hoidmine ja väärtustamine**

Osaleti laulu- ja tantsupeo protsessis.

♣ **Muinsuskaitsealuste ja muude kultuurimälestiste hoidmine, väärtustamine ning parendamine**

Muinsuskaitsealuste ja muude kultuurimälestiste hoidmine ning väärtustamine toimus järjepidevalt. Taastati Aruküla mõisa kaevumaja ja alustati Järva-Jaani kirikaia renoveerimist. Valmis Kurisoo mõisa katuse ja vahelae rekonstrueerimise ehitusprojekt. Toetati läbi investeeringutoetuse Järva vallas asuva viie kiriku seisukorra parandamist.

♣ **Vabaühenduste toetamine**

Läbi mittetulundusliku tegevuse toetamise korra toetati vabaühendusi tegevustoetusega, projektitoetusega, projekti kaasfinantseerimise toetusega, spordiklubi toetusega.

Eesmärk 3: Järva vald on sidus ja koostööd tegev omavalitsus

Tegevus 1: Piirkondade vaheline koostöö ja sidusus

Järva vald toimib erinevatest organisatsioonidest moodustatud võrgustikuna, mis on orienteeritud inimesekesksusele ja tasakaalustatud arengule. Inimesekesksus väljendub valla poolt pakutavates teenustes ja elukeskkonna kvaliteedis. Valla arenguid kavandades lähtutakse kõigi elanike rühmade huvidest ning kujundatakse vallaruumi kui ühtset tervikut. Elanikkonna paremaks teenindamiseks arendas Järva vald ühistegevust ning teeb koostööd kodanikuühenduste, erasektori, teiste omavalitsuste ja riigiga. Toimus üle-vallaline koostöö valla erinevate piirkondade asutuste ja valdkondade vahel, toimusid ühised koolitused, ümarlauad ja koosolekud.

♣ **Ühise visuaalse identiteedi rakendamine**

♣ **Ülevallaliste ürituste korraldamine erinevates valdkondades**

Korraldatakse valla ühisüritusi (beebide tervituspeod, eakate üritused, valla sünnipäev, suurperede päev, kirikude päevad, muuseumitee, noortepäev, Eesti kirjanduse pidunädal).

♣ [Vajaduspõhise transpordi tagamine](#)

Liinivõrgu arendamiseks tehti koostööd Järvamaa Ühistranspordi Keskusega.

Tegevus 2: Koostöö teiste kohalike omavalitsusüksuste ja partneritega

♣ [Tulemuslik koostöö riigi ning erinevate katusorganisatsioonidega, pidades silmas maaomavalitsuste vajadusi ja huve](#)

Koostöö riigiga jätkub. Osaleti Eesti Linnade ja Valdade Liidu (ELVL) töös, jätkati koostööd maakonnaüleste organisatsioonidega (SA Järvamaa, MTÜ Lõuna-Järvamaa Koostöökogu, MTÜ Järva Arengu Parterid, MTÜ Järvamaa Ühistranspordikeskus, Eesti Jäätmehoolduskeskus) ja partneritega (MTÜ Järvamaa Spordiliit, Järvamaa kultuurinõukogu, Järvamaa Keskraamatukogu). Ametnikud ja teenistujad osalesid mitmete maakondlike ja üle-eestiliste töörühmade, kogude ja koostöövõrgustike töös.

♣ [Kesk-Eesti regionaalprogrammi käivitamine koostöös riigi ning regionaalsete partneritega](#)

Valmistati ette Kesk-Eesti arengulepet.

♣ [Maakondliku koostöö tõhustamine, sh SA Järvamaa ühine arendamine](#)

Koostöö jätkub.

♣ [Koostöö teiste omavalitsusüksustega, sh välisriikides](#)

Uuendati sõpruslepingut Soome Ilmajoe vallaga ja kiideti heaks sõprusleping Soome Kokkola vallaga.

♣ [Koostöö ettevõtjate ja kolmanda sektori organisatsioonidega](#)

Koostöö jätkub.

Investeeringustegevus 2023 ja tulevikus

Jätkati Järva valla teehoiukava 2022–2025 elluviimisega. Alustati riigitee nr 25 Mäeküla Koeru-Kapu rekonstrueerimist kilomeetritel 21,25-25,30, projekti kaasrahastamiseks on vallal Transpordiametiga koostööleping, projekt viiakse lõplikult ellu 2024. aastal (KOV rahastab objekti Koeru-Visusti jalgratta- ja jalgte ehitamist, Paide tee 16a bussijaama ja Paide tee 5 parklaehitust, Kapu bussipeatuse jalgte ühenduse ehituseks vajalike maade võõrandamist või kasutusvalduse seadmist)).

Lõpetati Järva valla tänavavalgustuse taristu rekonstrueerimine, mille käigus asendati ca 1500 valgustuspunkti üle kogu valla (projekt viidi ellu aastatel 2020-2023, toetust tänavavalgustuse taristu renoveerimise toetusmeetmest saadi 1 569 630,46 eurot).

Valmis Imavere skatepark (Leader toetuse abiga), renoveeriti Peetri raamatukogu (rahvaraamatukogude kiirendi toetuse abiga). Kaasava eelarve toel valmisid Aravete madalseiklusrada ja Karinu laululava. Spordihoonetesse paigaldati elustamisaparaadid (Leader toetuse abiga).

2023. aastal loobuti Peetri lasteaia, Koigi teeninduskeskuse, Päinurme rahvamaja, Aravete kultuurimaja CO2 projektidest, milleks varasemalt oli projektitoetust saadud.

2024. aastal jätkatakse Järva valla teehoiukava 2022-2025 elluviimisega. Lisaks eelmainitud Mäeküla-Koeru-Kapu projektile on 2024. aastal planeeritud 50 000 eurot Kaalepi-Lehtmetsa teel asuva Albu silla kõrvale kergliiklustee rajamiseks (Transordiametiga koostööleping sõlmitud).

Jätkuvad investeeringud hajaasustuse programmi, mille eesmärgiks tagada hajaasustusega maapiirkondades elavatele peredele head elutingimused ning seeläbi aidata kaasa elanike arvu püsimisele neis piirkondades, elluviimiseks.

2023. aastal valmistas vallavalitsus ette uut taotlust toetusmeetmesse „Kohaliku omavalitsuse üksustele liginullenergiahoonete ehitamine“ Järvapesa Lasteaia Aravete lasteaia liginullenergiahoone ehitamiseks. Eeldatavaks ehitusmaksumuseks on 3 107 605,97 eurot, sellest toetus 1 854 880 eurot, omafinantseering 1 252 725,97. Taotlus esitati 16. oktoobriks 2023 positiivne rahastusotsus saadi 21.02.2024.

31.01.2024 esitati projektitaotlus „Peetri Kooli lasteaia energiatõhususe parandamine“ meetmesse Kliima2.8.1 Avaliku sektori hoonete energiatõhususe ja taastuvenergia programm. Projekti hinnanguline kogumaksumus on 531 366,00, toetusmäär 64%. Rahastusotsus tehakse juunis 2024.

Samuti valmistati ette projektitaotlust taotlusvooru KOV investeeringud jalg- ja jalgrattateedesse taotlusvooru Kadastiku jalg- ja jalgrattatee ehitamiseks (toetusmäär 60%, projekti kogumaksumus 141 598,08, millest abikõlblik maksumus 114 090,13, rahastusotsus eeldatavasti juunis 2024).

Esitati projektitaotlus rahvaraamatukogude kiirendisse Päinurme rahvamaja renoveerimiseks kogukonnakeskuseks, toetust saadi 10 000 eurot projekteerimiskulude katmiseks (projekti hinnanguline kogumaksumus 200 000 eurot, projekt viiakse ellu 2024. aastal).

2024. aasta alguses esitati projektitaotlus KIKi toetusmeetmetesse eteniidi kogumise kampaania läbiviimiseks (projekti abikõlblike kulude kogusumma on 7 625,00 eurot. Toetuse summa on kuni 5 718,75 eurot ja toetuse maksimaalne määr on 75% projekti abikõlblike kulude kogusummast, positiivne rahastusotsus saadi aprillis 2024) ja koolidesse väikeste prügisorteeride soetamiseks (toetus 5870 eurot, positiivne rahastusotsus saadi aprillis 2024).

SA Järvamaa on saanud toetust ühele maakonnaülesele ühisprojektile (projekt 2024-2026): projekti „Kesk-Eesti ettevõtlusinkubaator“ kogumaksumus on 2 434 227 eurot, millest Järva valla kaetav omafinantseeringu suurus on perioodil 2024-2026. a 40 570 eurot (sellest 13 523 eurot aastal 2024, 13 523 eurot aastal 2025 ja 13 523 eurot aastal 2026);

2024. aastal jätkuvad tööd projektitaotluse esitamiseks toetusmeetmesse kättesaadavad kvaliteetsed avalikud teenused Järva-Jaani Gümnaasiumi rekonstrueerimiseks (toetus 400 000 - 1 500 000, toetusmäär 60%, omaosalus vähemalt 40%, vähemalt 15% projekti eelarvest ette nähtud arendustegevusteks) ning kogukonnakeskse teenusmaja ehitamiseks Koeru teenusmajade meetmest (toetusmäär 90%, omaosalus 10%).

Tehakse ettevalmistusi järgmistel hoonete energiatõhususe toetuse taotlusvoorudes osalemiseks.

Lisaks avanevad 2024. aastast Leader-toetusmeetmed nii Järva Arengu Partnerite kui Lõuna-Järvamaa Koostöökogu piirkonnas, kus abikõlblik taotleja on ka vallavalitsus. Järva Arengu Partneritele esitati projektitaotlus Rava ujuvsa paigaldamiseks (13 000 eurot).

Võimalusel jätkatakse Järva valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava elluviimist, 2024. aasta kevadel esitas AS Paide Vesi KIKile projektitaotluse Jõgisoo küla ühendamiseks Ambla aleviku ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga. 2024. aastal jätkatakse eeltööd 2025. aastal projektitaotluse esitamiseks Ambla ja Aravete alevike ÜVK süsteemide arendamiseks.

Kõik kirjeldatud investeeringud vastavad Järva valla arengukavale.